

Od kmetije do podjetja - priložnosti in pasti kmetijstva, primeri dobrih praks

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija v okviru programa CLLD.

FIMA Projekti d.o.o.
Osajnikova c. 3, 2250 Ptuj

RADIO)))TEDNIK

Bogostvo podružje
ob Dravi in v Slovenskih goricah

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

SWOT ANALIZA

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija v okviru programa CLLD.

SWOT analiza

- Je postopek samoocenjevanja določenega procesa ali pojava, ki nas s svojo večdimenzionalnostjo usmerja v kompleksno razmišljanje o tem pojavu ali procesu.
- Analiza SWOT je strateška analitična metoda, ki se uporablja za analizo stanja v organizaciji ali dejavnosti in kot pripomoček pri načrtovanju razvoja.
- Analiziramo **notranje** in **zunanje dejavnike**, ki kažejo na uspešnost te dejavnosti oziroma vplivajo na njeno kakovost in razvoj.

SWOT analiza

SWOT analiza

Analiza notranjih dejavnikov povzema pogloblitne notranje prednosti in slabosti delovanja in dosežkov organizacije ali dejavnosti.

PREDNOSTI (S-strengths):

Podatki, ki kažejo na:

- dobre dosežke glede na cilje organizacije,
- pozitivna razvojna gibanja – dejavnost se krepi, širi.

SLABOSTI (W-weaknesses)

Podatki, ki kažejo na:

- šibke točke glede na cilje organizacije,
- negativna razvojna gibanja – dejavnost usiha, se ne razvija ipd.

SWOT analiza

Povzema glavne zunanje priložnosti in nevarnosti, ki jih poraja okolje in lahko vplivajo na delovanje organizacije ali dejavnosti, na njeno kakovost in razvoj ali obstoj.

PRILOŽNOSTI (O-opportunities)

Podatki, ki kažejo na:

- področja, kjer je zaradi družbenih okoliščin v prihodnje dejavnost smiselno širiti, krepiti, spremeniti.

NEVARNOSTI (T-threats)

Podatki, ki kažejo na:

- zunanje ovire, nevarnosti, ki nam lahko preprečijo udejanjanje načrtovanih priložnosti za razvoj;
- morebitna tveganja (posledice), če zaradi ovir ne bomo dosegali ciljev.

SWOT analiza

	Pozitivno	Negativno
Notranji dejavniki	Prednosti <ul style="list-style-type: none"> • tehnične sposobnosti • uspešne blagovne znamke • lastne prodajne poti • zvestoba kupcev/ odnosi s kupci • kakovost proizvodov • obseg proizvodnje/kapacitete 	Slabosti <ul style="list-style-type: none"> • pomanjkanje znanj in veščin • neuspešne blagovne znamke • slaba dostopnost do prodajnih poti • slabi odnosi s kupci • slabša kakovost proizvodov • premajhne kapacitete
Zunanji dejavniki	Priložnosti <ul style="list-style-type: none"> • spreminjanje okusov kupcev • odpiranje novih trgov • tehnološki napredek • Spremembe v vladni politiki • nižanje davkov • spremembe v strukturi prebivalstva • nove prodajne poti 	Nevarnosti <ul style="list-style-type: none"> • spreminjanje okusov kupcev • odpiranje novih trgov • tehnološki napredek • spremembe v vladni politiki • nižanje davkov • spremembe v strukturi prebivalstva • nove prodajne poti

SWOT analiza

Prednosti

- prepoznavnost, franšizing, standardizirana hrana, ugodne cene, »drive in«, novi trgi;
- kvaliteta, sposobnost kadra, nizka cena, ugodni plačilni pogoji, rok dobave (just in time), dober informacijski sistem, prepoznavanje konkurence na trgu, dinamičen podjetnik, dobra tehnologija v podjetju;
- dobro ime, znanje, izkušnje, dobri medsebojni odnosi, izobrazba, produktivnost, utečenost, pozitivna avtoriteta;
- koncesija, tržna vrednost, »open mind«, sprotno izobraževanje kadra;
- lokacijsko centralizirano podjetje, hitrost in prijaznost;
- poznanstva, zavedanje napak;

Slabosti

- velikost podjetja (zaradi težjega nadzora), napačna lokacija, en dobavitelj;
- visoki stroški poslovanja, neusposobljen kader, visoka cena za slabo kvaliteto;
- visoka investicija, omejeni kadri, visoka cena zaradi lokacije;
- nemotiviranost, slabi odnosi, slabo ime, odvisnost od strank;
- mobing, finančna nedisciplina, izguba strank, premajhni prostori, negospodarnost;
- neskladnost interesov, apatija, pomanjkanje financ za kadre;
- slaba klima, zastarelost opreme;
- ozko grlo - šibki člani, neprimerno obnašanje vodstvenega kadra;

Priložnosti

- zunanji razvoj tehnologije, propad konkurence;
- trend (eko, bio);
- sprememba zakonov -> UTEMELJI;
- nova tržna niša, recesija – propad konkurence, produkti, ki zmanjšujejo stroške;
- rastoči trg, subvencije, Schengen;
- količinski popusti dobaviteljev, popusti na lasten prevzem, daljši plačilni roki;

Nevarnosti

- sprememba zakonov;
- dumping s strani konkurence;
- močna konkurenca, prenasičenost konkurence, drage licence, slab dobavitelj/poslovni partnerji, recesija;
- trošarine, omejen rok trajanja, vremenske razmere, sezonski vplivi;
- nova konkurenca, hiter razvoj tehnologije, valutno tveganje, upad prodaje (riziko odpovedi);
- odhod zaposlenih h konkurenci;

FIMA Projekti d.o.o.
Osajnikova c. 3, 2250 Ptuj

RADIO)))TEDNIK

Bogastvo področja
ob Drovi in v Slovenskih goricah

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

DOPOLNILNA DEJAVNOST NA KMETIJI

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija v okviru programa CLLD.

Dopolnilna dejavnost na kmetiji – priložnost za dodaten zaslužek

Osnovna(Primarna) in dopolnilna dejavnost – Razlika:

O pridelkih oziroma izdelkih osnovne (primarne) kmetijske in gozdarske dejavnosti govorimo, ko so ti pridelani na kmetiji (njiva, hlev, vrt, sadovnjak, vinograd ...) in ko jim po njihovem biološkem preobražanju (ko so zreli za uporabo) ne spremenimo pojavne oblike.

Dopolnilna dejavnost na kmetiji je tako imenovana sekundarna dejavnost, ki je namenjena boljši izrabi pridelkov osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti. Če zelenjavo predelamo v zelenjavni sok ali sirup, je to sekundarni produkt.

SPLOŠNO

- Na kmetiji se lahko opravlja več vrst dopolnilnih dejavnosti.
- Za isto vrsto dopolnilne dejavnosti se lahko določi samo en nosilec dopolnilne dejavnosti.
- Na kmetiji lahko dopolnilno dejavnost poleg nosilca dopolnilne dejavnosti izvajajo tudi:
  - ❖ nosilec kmetije;
  - ❖ člani kmetije;
  - ❖ zaposleni na kmetiji, ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev in
  - ❖ osebe, ki opravljajo delo, ki ni opredeljeno kot zaposlovanje na črno v skladu s predpisom, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno.
- Dopolnilna dejavnost na kmetiji se opravlja za nedoločen čas.
- Dopolnilna dejavnost se lahko začne izvajati po dokončnosti dovoljenja za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji

Vrste dopolnilnih dejavnosti

- predelava primarnih kmetijskih pridelkov,
- predelava gozdnih lesnih sortimentov,
- prodaja kmetijskih pridelkov in izdelkov s kmetij,
- vzreja in predelava vodnih organizmov,
- turizem na kmetiji,
- dejavnost, povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitvami oziroma izdelki,
- predelava rastlinskih odpadkov ter proizvodnja in prodaja energije iz obnovljivih virov,
- storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo in opremo ter ročna dela,
- svetovanje in usposabljanje v zvezi s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo,
- socialno-varstvene storitve.

Osnovni pogoji

- Letni dohodek iz dopolnilnih dejavnosti na kmetiji ne sme presegati treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost pa ne sme presegati petih povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu.
- Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji je lahko nosilec kmetije ali član kmetije, ki ima za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji soglasje nosilca kmetije.
- Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji mora pred začetkom opravljanja dopolnilne dejavnosti na kmetiji pridobiti dovoljenje upravne enote za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Posebni pogoji

- Kmetija, na kateri se opravlja dopolnilna dejavnost, mora imeti v uporabi najmanj en hektar primerljivih kmetijskih površin.
- Opravljanje dopolnilne dejavnosti, povezane s čebelarstvom - ni treba imeti v uporabi najmanj enega hektara primerljivih kmetijskih površin, mora pa imeti vpisanih najmanj 10 čebeljih družin v register čebelnjakov.
- Za določene dopolnilne dejavnosti mora vlagatelj vložiti tudi zbirno vlogo v letu oddaje vloge za pridobitev dovoljenja in vsako naslednje leto opravljanja dopolnilne dejavnosti (razen čebelarstvo).
- Za opravljanje dopolnilne dejavnosti predelava gozdnih sadežev, gozdnih lesnih sortimentov in dejavnosti proizvodnja in prodaja energije iz lesne biomase, morajo imeti člani kmetije poleg 1 ha površin imeti v lasti še najmanj 6,0 ha gozd.
- Za opravljanje dopolnilnih dejavnosti vzreja in predelava vodnih organizmov ter dopolnilne dejavnosti športni ribolov na vodnih površinah na kmetiji, morajo imeti člani kmetije poleg 1ha površin v uporabi vodno zemljišče, ki je vpisano v centralni register objektov akvakulture in komercialnih ribnikov.

Dop. dejavnost → Podjetje

1. Če bi kmet želel opravljati dejavnost, ki ne sodi v našete skupine.
2. V kolikor bi z opravljanjem dopolnilne dejavnosti presegel dohodkovni prag treh povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu, na območjih z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost pa ne sme presegati petih povprečnih letnih plač na zaposlenega v Republiki Sloveniji v preteklem letu.

FIMA Projekti d.o.o.
Osajnikova c. 3, 2250 Ptuj

RADIO)))TEDNIK

Bogatstvo področja
ob Drovi in v Slovenskih goricah

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

PRILOŽNOSTI in PASTI

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija v okviru programa CLLD.

Kmetija kot mini dom za starejše

- Socialno varstvo na podeželju
- Sprememba uredbe o dopolnilnih dejavnostih – od leta 2019 omogočiti izvajanje celodnevne varstva do 6 oz. 12 odraslih.
- Uredba bi naj bila potrjena v maju 2018. Na podlagi le-te bo lahko nosilec dopolnilne dejavnosti pridobil dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti socialno varstvo.
- 2 obliki oskrbe: celodnevno (do 6 oseb v eno ali dvoposteljnih sobah) in dnevno (do 12 oseb).
- Oskrba le na kmetijah z lastno pridelavo hrane in samostojni uporabniki, ki niso odvisni od tuje pomoči pri opravljanju osnovnih dnevnih opravil.
- **Ali bo denarni tok pri omejitvi na 6 oz. 12 oseb zadosten?**
- **Kakšne bodo infrastrukturne zahteve?**

Združeni v eno

- Sodelovanje dveh ali več kmetij v proizvodnji skupnega izdelka in skupni nastop na trgu.
- Primer: kmetija na kateri pridelujejo in predeljujejo mleko (jogurti, skute, siri,...) in kmetija, ki goji in predeluje aronijo (super živilo – antioksidanti in vitamin C).
- Razvoj jogurta iz lokalnih sestavin (lahko tudi eko) brez umetnih dodatkov.
- Delavnice o gojenju aronije in predelavi.
- **Razvoj trga; finančna sredstva; vremenske razmere;...**

Obujanje pozabljenih dejavnosti

- Svilogojstvo – tržna niša in zanimiva dopolnilna dejavnost
- Povpraševanje po evropski svili se povečuje (Kitajska 146k ton, Indija 28,7k ton, EU –Bolgarija 10 ton)
- Od II. svetovne vojne v SLO ni bilo svilogojstva
- Zelo ohranjeno in neonesnaženo okolje, ni povzročiteljev bolezni
- Točka preloma: 30.000 gosenic/turnus; turnus 2-3 tedne
- Hrana: 1 ha murv – 1.000 dreves
- **Pomanjkanje hrane za gojitev gosenic (murva)**

FIMA Projekti d.o.o.
Osajnikova c. 3, 2250 Ptuj

RADIO)))TEDNIK

Bogastvo področja
ob Dravi in v Slovenskih goricah

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

DOBRE PRAKSE

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija v okviru programa CLLD.

Kmetija Škrobar

- Prešli iz reje krav dojlj v rejo prašičev
- Dopolnilna dejavnost na kmetiji
- Predelava mesa v domače klobase, salame, prekajeni hamburger, tunka, polsuhe salame s sirom, zaseke, tlačenske, pečenice in kašnate klobase.
- Prodajni prostor na kmetiji in na tržnici v G. Radgoni.
- Z domačimi čevapčiči in pleskavicami oskrbujejo nekaj gostiln in sodelujejo na veselicah.

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Kmetija Vizjak

- Kmetija prepoznavna po čili izdelkih
- Začeli s pripravo čili omak in ustvarili ponudbo desetih izdelkov, ki jih tržijo pod blagovno znamko Čili Frik
- Glavni izdelek Čili vino – poseben unikatni izdelek, prodaja tudi v Ameriki
- Inovativni izdelki iz medu
- Poslovno sodelujejo z butičnimi prodajalnami

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Kmetija Žitnik

- Poljedelsko-prašičerejska kmetija
- Glavni vir dohodka so žita
- Dopolnilna dejavnost na kmetiji – pekovski izdelki
- Glavno žito za pripravo pekovskih izdelkov je pira
- Iz pirine moke izdelujejo: kekse, rogljičke, kruh, široke in jušne rezance in čokoleškote.
- Poleg tega ponujajo še bučno olje in semena
- Imajo lastno prodajalno na kmetiji.

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Posestvo sončni raj

- Pridelava avtohtonih slovenskih sort sadja, industrijske konoplje, buč, pire, boba, sladkega krompirja batata.
- Zeliščni vrt: ognjič, smilj, žajbelj, pelin, ameriški slamnik, šentjanževka in sivka.
- Zasadila sta medeni park z avtohtonimi medonosnimi rastlinami in labirint iz jagodičevja
- Prodaja na posestvu, gostilnah in na spletu.

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Turistična kmetija Peresin

- Vinogradniška kmetija z dopolnilno dejavnostjo turizem na kmetiji
- Prepoznavnost gradijo na domači kulinariki
- Inovativni jedilnik: sivkin, akacijev, figov, grozdni, češnjev in tradicionalne jedi po receptih stare mame
- Dodatna ponudba: Sir s sivko, med, vino.
- Gojijo oljke, kunce, prašiče, koze in kokoši
- Princip „od njive do mize“

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Kmetija Ostanek Heric

- Mlada prevzemnica kmetije, ki je optimizirala delovni proces: od pridelave sadik za lastne potrebe in nadaljnje pridelave vrtnin in poljščin
- Letna pridelava 100 t zelenjave, 30% predelajo sami.
- Pridelava: sveže vrtnine in poljščine, vložene kumarice, rumena paprika, rdeča paprika s česnom in peteršiljem, domača zelenjavna mešanica in domači ajvar, rdeča pesa, mešana solata, stročji fižol, sladki in pekoči feferoni, kisko zelje in kislá repa.
- Prodaja doma, tržnica, posrednik.

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Vabimo vas na naslednjo delavnico, ki bo v
Trnovska vas 29.05.2018 ob 9:30 uri.

Projekt „OD KMETIJE DO PODJETJA“

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika Slovenija v okviru programa CLLD.

Hvala za vašo pozornost.

FIMA Projekti d.o.o.

Osojnikova cesta 3, Ptuj

Tel: 040 211 491 ali info@b2b-group.net